

Samrådsredogörelse

- Detaljplan för Västra Garnudden, plan 80-81

Vad är en samrådsredogörelse?

Efter att en detaljplan varit ute på samråd sammanställer kommunen de synpunkter som skriftligt kommit in under samråd, en så kallad samrådsredogörelse. En samrådsredogörelse ska innehålla en sammanställning av de synpunkter som har kommit in under samrådet samt en redovisning av kommunens ställningstaganden och förslag med anledning av synpunkterna.

Bakgrund

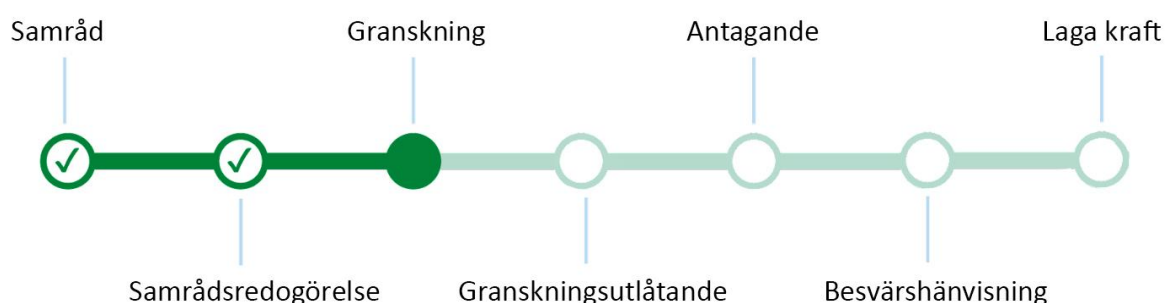
Kommunstyrelsen beslutade den 15 maj 2019 § 57 att ge Bygg- och miljönämnden i uppdrag att upprätta en ny detaljplan för Uttringe 1:12 m fl (Västra Garnudden) för att möjliggöra en ny dagvattendamm och våtmark i Västra Garnudden.

Den 31 maj 2021 beslutade kommunstyrelsen att sända ut detaljplan Västra Garnudden på samråd med utökat förfarande. Planförslaget var ute på samråd under 17 juni - 31 augusti 2021

Detaljplanens syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för anläggande av ett våtmarksområde med dagvattendamm i Västra Garnudden som kompensation för en planerad markavvattning av ett befintligt sumpskogsområde i Södra Hallsta. Planen syftar även till att rena vatten som når sjön Uttran via Flatenbäcken samt att anlägga nya gångstråk för att tillgängliggöra området för friluftslivet.

Planprocess

Vilka har yttrat sig?

Yttranden under samrådstiden

Utan erinran

Remissinstanser inom kommunen

Kommunala rådet för funktionshinder

Remissinstanser utom kommunen

Vattenfall Eldistribution AB
Södertörns brandförsvarsförbund
SRV Återvinning

Med synpunkter

Remissinstanser och politiska organisationer inom kommunen

Rönningepartiet
Friluftsförbundet

Remissinstanser utom kommunen

Länsstyrelsen
Lantmäteriet
Trafikverket

Sakägare och allmänheten

Klimatklubben Salem
Uttrands vattenvårdsgrupp
Tunadals koloniträdgårdsförening

31 st privatpersoner

1. Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har inga elnätsanläggningar inom området för aktuell detaljplan och har därför inget att erinra i detta ärendet.

2. Södertörns Brandförsvarsförbund

Vi har inget att erinra i aktuellt ärende.

3. SRV Återvinning

SVR Återvinning har inga synpunkter i dagsläget.

4. Trafikverket

Trafikverket har erhållit rubricerat ärende på remiss från Salems kommun. Trafikverket yttrar sig i det här ärendet i egenskap av sakägare, ansvarig myndighet för den långsiktiga infrastrukturplaneringen och som ansvarig myndighet för riksintresse för kommunikationer. Syftet med detaljplan för fastigheten Uttringe 1:2 m.fl. Salem är att möjliggöra för anläggande av ett våtmarksområde med dagvattendamm och nya gångstråk för att tillgängliggöra området för friluftslivet.

Norr om planområdet sträcker sig Västra stambanan som omfattas av riksintresse för järnvägen. Trafikverket vill understryka att planerade åtgärder inte får påverka järnvägsanläggningen negativt.

Riksintresse för kommunikationsanläggningar

Planförslaget berör Västra stambanan, som är riksintresse för kommunikationer och ska därmed skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Riksintresset omfattar samtliga delar av anläggningen (och kan även innefatta framtida utbyggnadsbehov). Riksintressena och eventuell påverkan på dessa bör framgå av planbeskrivningen. Hänsyn måste också tas till riksintressets influensområden.

Dagvatten

I dokumentet "undersökning av miljöpåverkan enl. MB 6:5" så uppges att förändrade infiltrationsförhållanden, i avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning kan ske. Trafikverket vill understryka att detta inte får beröra järnvägsanläggningen. Trafikverket anser att det är positivt att den gamla bäckfåran behålls (som utgör den sista sträckan i Flatenbäckens dragning) för att kunna avbörda höglöden, som vid snösmältning eller stora mängder regn. På så sätt minskar risken för översvämningar uppströms.

Om ovanstående synpunkter beaktas har Trafikverket inget att erinra mot att planförslaget prövas positivt.

Kommunens kommentar: De föreslagna åtgärderna i planförslaget förväntas inte påverka järnvägsbanan.

5. Lantmäteriet

Detaljplanen innebär att privatägd mark läggs ut som allmän plats med kommunalt huvudmannaskap, vilket det förvisso har varit redan sedan tidigare. En viktig följd av den planläggningen är ändå att sådan allmän plats kan lösas in, även om någon överenskommelse om saken inte träffas så som det beskrivs i planbeskrivningen.

Enligt Lantmäteriet ska det framgå av beskrivningen för att den ska uppfylla kraven på redovisningen enligt 4 kap. 33 § plan- och bygglagen.

Kommunens kommentar: Synpunkt noteras. Kommunen har inför granskning bearbetat planförslaget så att en mindre del av den fastigheten föreslås ingå i planen, än vid samrådet, och regleras till kommunen. Resterande del av Uttringe 1:187 tas bort från planområdet.

6. Länsstyrelsen

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer utifrån ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL att planförslaget behöver bearbetas vad gäller frågor som rör miljö kvalitetsnormer för vatten, MKN. Länsstyrelsen gör bedömningen att kommunen i planhandlingarna inte tillräckligt tydligt redogör för hur reningen av dagvattnet är avsedd att ske. Länsstyrelsen bedömer vidare att föreslagen utformning av planen riskerar att leda till att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser.

Länsstyrelsen lämnar även rådgivande synpunkter kring miljö kvalitetsnormer för vatten samt vattenverksamhet.

Ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Planområdet ligger i anslutning till vattenförekomsten Uttran dit vatten från planområdet rinner. Planområdet består av mättad sumpskog och marken består av mestadels torv, gyttja och lera. Förutsättningarna är problematiska när det gäller såväl infiltrationsmöjlighet som avstånd till grundvattnet. Planförslaget ämnar att framförallt rena fosfor från det ankommande dagvattnet från Flatenbäcken. Det är positivt då Uttran har problem med fosforbelastningen och behöver minska näringstillförseln för att nå god status. Emellertid anser Länsstyrelsen att planhandlingarna behöver förtydligas gällande planerad dimensionering och reningseffekt.

Eftersom Uttran har ett fosforbeting för att kunna nå god status är det viktigt med en god tillförlitlighet när det gäller beräknade reningseffekter. Planbeskrivningen behöver tills nästa skede redogöra för respektive dagvattenanläggnings dimension. Beräkningar behöver också göras på förändringar i flöde samt reningseffektivitet.

Strandskydd

Av plankartan framgår att strandskyddet ska upphävas för de redovisade användningsområdena natur och vattenområde. Länsstyrelsen gör bedömningen att hanteringen av strandskyddet inom

föreslagen detaljplan inte är fullständigt utrett och att det finns en risk att strandskyddet upphävs i strid med gällande bestämmelser utifrån det underlag som finns.

Kommunen behöver ta ställning till om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som planen anger väger tyngre än strandskyddsintresset. Kommunen behöver tydligare redogöra för om/hur planförslaget kan komma att påverka naturvärden eller värden för allmänhetens friluftsliv. Utgångspunkten är att strandskyddet inte ska upphävas i större utsträckning än vad som behövs för att genomföra planen. Vid planläggning bör strandskyddet normalt ligga kvar inom allmän platsmark natur och vattenområden, områden som kommer att vara fortsatt allemansrättsligt tillgängliga. Eventuella åtgärder som är förbjudna bör istället prövas som dispenser från strandskyddet.

Råd om tillämpning av 2 kap. PBL

Miljö kvalitetsnormer för vatten och dagvattenhantering

Kommunen behöver tydligare redogöra för om schaktmassorna är lämpliga att återanvändas i planområdet som vallar och om det skulle påverka vattenkvaliteten samt recipienten.

Det behöver vidare klargöras i detaljplanen att markerna är tillräckligt stabila för kommande verksamheter (dagvattendamm, våtmark, vallar).

Dagvattenanläggningarna bör så långt möjligt säkerställas i plankartan med avsatt yta eller planbestämmelser.

Rådgivning gällande planens genomförbarhet

I Länsstyrelsen beslut med beteckning 531-36041-2015 har Salems kommun fått förlängd dispens från förbudet mot markavvattning samt förlängt tillstånd till markavvattning på fastigheten Salem 5:77 (tidigare Salem 5:88). Beslutet förenades med ett villkor om att kommunen skulle kompensera för detta genom att anlägga en ny våtmark om minst 1 hektar.

De kompensationsåtgärder som presenteras i detaljplanen anger att 4370 m² dagvattendamm och översilningsyta på 5690 m² kommer att utgöra ett våtmarksområde om ca 1 hektar.

Våtmarksområdet placeras på fastigheten Uttringe 1:12, söder om planerad dagvattendamm och sydväst om Garnuddens naturreservat. Dess inlopp utgörs av Flatenbäcken, vidare in i dagvattendammen och utlopp mot sjön Uttran. Villkoret om kompensation verkar vara uppfyllt eftersom kommunen föreslår en plats för en ny våtmark på ca 1 hektar och har undersökt fyra olika alternativ.

Kommunen kan med fördel göra en tydligare bedömning av samtliga arters möjligheter och förutsättningar att återetablera sig vid den nya våtmarken samt redogör för hur våtmarken kommer kunna hålla och rena vatten på önskvärda sätt.

Uppllysning om vattenverksamheter m.m.

Anläggande av en 1 hektar stor våtmark samt utläggande av en träbrygga vid dagvattendammen kommer behöva anmälas som vattenverksamheter till Länsstyrelsen. Vidare kan omgrävning av vattendrag/diken eller anläggande av nya vattendrag/diken behöva anmälas eller tillståndsprövas. Om det gäller grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett

vattendrag, gäller anmälningsplikt om bottenytan som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 m². Överstiger ytan 500 m² gäller tillståndsplikt.

Själva dagvattendammen utgör inte vattenverksamhet utan kan behöva tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken som en miljöfarlig verksamhet.

Om det tillkommer vattenverksamheter i anläggningsskedet av dagvattendammen, t.ex. grävning i vattenområde utgör detta vattenverksamhet som behöver prövas, antingen genom en tillståndsprövsprocess eller anmälan. Samprövning 9 kap. och 11 kap. miljöbalken kan med fördel göras.

Kommunens kommentar:

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings-spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings-spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi. . Detta har uppdaterats med en tydligare beskrivning i planbeskrivningen.

Kommunen vill inte dra juridiska gränser för dammens exakta placering i plankartan baserat på systemhandlingar från förprojekteringen eftersom systemhandlingar är behäftade med viss osäkerhet tills dess att en detaljprojektering gjorts.

Planbeskrivningen har uppdaterats enligt Länsstyrelsens övriga synpunkter.

En anmälan om vattenverksamhet har lämnats in av kommunen till Länsstyrelsen. Denna godkändes av Länsstyrelsen den 25-08-2022.

7. Kommunala rådet för funktionshinderfrågor

Kommunala Rådet för funktionshinderfrågor har givits möjlighet att lämna synpunkter på denna plan. Den västra delen av Garnuddens skogar är i dagsläget en otillgänglig tätvuxen blandskog. Salems kommuns planer är att tillgängliggöra området och införliva det i det angränsande friluftsområdet. Nya stigar ska dras fram och nya entréer ska skapas. Skogen i området kommer att få en ny karaktär. I norr ska en långsmal dagvattendamm anläggas och längre söderut ska områdets gamla våtmark restaureras. Sedan Flatenbäcken anlades har den tidigare våtmarken i området blivit torrare. Idag har området utvecklats till en blandskog med barr- och lövträd. En restaurering av våtmarken kommer att medföra positiva konsekvenser för områdets naturvärden, och tillsammans med dagvattendammen även gynna kvaliteten på Uttrans vatten. Genom att anlägga stigar, spänger och en träbro i området kommer västra Garnudden bli ett spännande utflyktsmål för Salemborna. Kommunala rådet för funktionshinderfrågor ser inga negativa följder av genomförandet enligt ovan.

Det vore helt fantastiskt att kunna anlägga området i enlighet med det av LONA genomförda naturvårdsområdet!

8. Friluftsförändring - Salems Lokalförändring

Friluftsförändringen ser mycket positivt på planförslaget, då det kommer skapa stor miljönytta, bidra till biologisk mångfald och genom stigar, spänger och skyltar också inbjuda till nyfikenhet och förståelse för vår miljö och ekosystemet. Detta kommer vara positivt för förskola och skolverksamhet, för friluftsförändringen och andra ideella verksamheter och för den nyfikna och vetgiriga allmänheten. Planförslaget kommer sannolikt bidra till förbättrad vattenkvalitet i sjön Uttran.

Vår uppfattning är att planförslaget kommer hantera områden med högt naturvärde varsamt under projekteringsarbetet. Vi anser att det är mycket viktigt att hela tiden säkerställa att detta prioriteras så att inga naturvärden förstörs och signalarter försvinner.

Kompensationsåtgärd

I planförslaget framgår att detta våtmarksområde ska utgöra den kompensationsåtgärd som är ett villkor från Länsstyrelsen för den avvattningsplan som planeras för detaljplaneringen av Södra Hallsta. Ytan på våtmarksområdet ska vara minst 1 hektar. I planförslaget står att läsa "Storleken på den föreslagna våtmarken kommer likt naturliga våtmarker att variera beroende av årstid men i grova drag är dagvattendammens yta 4370 m² och översilningsytan är 5690 m² vilket tillsammans ger ett totalt våtmarksområde på drygt 1 hektar". Här räknas då översilningsytan, som utgör 56% av totalytan in i kompensationsområdet. Översilningsytan klassas här inte som "högt naturvärde".

Storlek på området för planförslaget

Våtmarken i området sträcker sig längs Garnuddenvägen ända fram till vändplanen vid tennishallen. Friluftsförändringen undrar om det har övervägts, och finns möjlighet, att inkludera en större del av våtmarken i planförslaget, ända fram till vändplanen. Detta skulle sannolikt bidra till att en större yta av högt naturvärde ingår i kompensationsåtgärden. Dessutom skulle ytterligare en entré till området kunna utgå från vändplanen [vid rackethallen], vilket skulle vara positivt, då vändplanen är en naturlig ingång till olika aktiviteter i området.

Tillgänglighet

Planförslaget tar upp flera aspekter för att öka tillgängligheten i området i form av stigar och spänger samt entréer vilket är bra. Som vi förstår ska entrén från Bintebovägen nås direkt från bilvägen, det är inte optimalt att ta sig fram den vägen med rullstol, vilket är den närmaste vägen till området om man kommer från Rönninge station/centrum. Denna väg är ganska starkt trafikerad från boende, skulle ett bättre förslag vara att bygga en gång/cykelväg parallellt med Bintebovägen, fram till denna entré? Se bilaga 2.

Kommunens kommentar: Föreslagen yta för våtmark mäter ca 1 ha och uppfyller Länsstyrelsens villkor för en kompensationsåtgärd. Kommunen planerar inte att ha en större våtmark än i samrådsförslaget. Kommunen planerar heller inte en ny entré från vändplanen vid rackethallen då det idag redan finns ett motionsspår där som ansluter till planområdet. Tillgängligheten från vändplanen vid rackethallen till planområdet är god. Synpunkt om gång-/cykelbana parallellt med Bintebovägen noteras.

9. Rönningepartiet

Vi uppfattar det som att planens syfte är att finna en lämplig plats på minst en hektar som kan ersätta sumpskogen/våtmarken i Södra Hallsta. Detta behövs för att möjliggöra byggnation av bostäder i Södra Hallsta.

Om projektet kommer att uppnå detta syfte genom en restaurering av Garnudden är ytterst tveksamt. Som vi ser det saknas ett resonemang om hur Garnuddsmarken dels kommer omhänderta bristen som uppstår när Södra Hallsta bebyggs och dels kommer bibehålla nuvarande "kapacitet" som området har idag. Dock anser vi att detaljplanens andra syfte eller snarare dess tilltänkta resultat är mycket bra. "Detaljplanen syftar till att möjliggöra för anläggande av ett våtmarksområde med dagvattendamm och nya gångstråk för att tillgängliggöra området för friluftslivet."

Det är verkligen synd att samrådstiden lagts under juli månad. Det är inte lämplig utifrån ett demokratiskt perspektiv. De flesta invånare torde ju vara på sommaresemester, i likhet med handläggande tjänsteperson. Med andra ord, denne finns inte tillgänglig för invånarnas frågor om dokumenten som lagts ut under samrådstiden.

Det är ibland mycket svår att förstå och följa dokumenten som ingår och de har en förvillande struktur. Exempelvis att filen benämnd *bilaga-11---pm-alternativa-dagvatteninlopp-1* får flikmärkning *SE Rapport* när den öppnas. En tydlig innehållsförteckning saknas helt och skulle verkligen vara till hjälp

Vidare skulle Planbeskrivningen vinna på om den innehåller tydliga referenser till underlagen så att medborgarna kan följa de bedömningar förvaltningen gör utifrån underlagen. Detta är särskilt viktigt när underlagen lägger fram alternativa utföranden. Om sådan information inkluderades i Planbeskrivningen skulle det även underlätta för förvaltningen att kontrollera att all relevant information kommit in i Planbeskrivning och Plankarta.

Planområdet

Planområdet och Plankartan stämmer inte med den tänkta omfattningen av projektet. Detta är en stor brist. Det blir mycket tydligt genom att tillloppet till dammen kommer att ändras. Enligt handlingarna måste tillflödet ändras till att två kulvertrör under koloniträdgården. Vi anser därför att planområdet måste utvidgas så att koloniföreningen Tunadal (U 1:13) inkluderas i planområdet. Vi anser att Planbeskrivningen och Plankartan bör omarbetas.

Risk för översvämningar

Bygg och miljö anser att det inte finns risk för översvämning. I *utredning av alternativa dagvatteninlopp till Garnuddsdammen* finns en beräkning om att inflödet till dammen skall klara 230 l/s och att det befintliga diket skall användas som bräddavlopp vid översvämning. Till det kan tillfogas att det de senaste åren, bl.a. i år regnat väldigt mycket. Vi ser inte att dagvatteninloppsutredningen innehåller resonemang om vad eventuellt "extremväder" eller s.k. hundraårsregn kan ge för flöden. Vi anser att detta måste beaktas ytterligare speciellt då vi i närtid haft översvämningar i bl.a. Hagaporten och på Garnuddsvägen.

Naturvärden

Området har ett flertal skyddsvärda arter bl.a. mindre hackspett. Därför måste arbetet ta hänsyn till

dessa. Det är mycket viktigt att bevara området artrikedom och mångfald. Åtgärder får inte ske i området under perioden april-juni då skyddade och ovanliga fågelarter under perioder häckar. Åtgärder kan då störa deras häckning.

Miljögifter och sanering

Bland de underlag som redovisats saknar vi information om hur Planbeskrivningen påverkas av tidigare verksamhet i området. Av gamla Rönningebor har vi informerats om att i Tunadal (Uttringe 1:19) har det förekommit tillverkning av kemiska produkter för desinfektion och rengöring samt att det legat ett reningsverk på planområdet. Vi vill därför se att det genomförs en komplett miljökonsekvensbeskrivning för hela projektet. Vidare är det av mycket stor vikt "...att en anmälan bör upprättas enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och delges aktuell tillsynsmyndighet senast sex veckor innan schaktarbetena påbörjas. I anmälan anges hur massorna ska hanteras samt om de ska återanvändas."

Genomförande

I underlagen finns det omfattande information om de försiktighetsåtgärder som de olika konsulterna rekommenderar kring exempelvis växtlighet och markens svaga bärighet för tunga maskiner vid anläggande och underhåll. Vi anser att Planbeskrivningen ska kompletteras med denna typ av information.

Ekonomi

Genom att syftet med planen är tydligt, det gäller ersättning av Södra Hallstas våtmark, anser vi att det är orimlig att VA-kollektivet tar 80% av kostnaden.

Kommunens kommentar: Efter att ha mottagit synpunkter utökades samrådstiden till 31 augusti.

En innehållsförteckning ingick i samrådsförslaget på sid 3 i planbeskrivningen.

Synpunkt om hänvisning till underlag i planbeskrivningen har bearbetats in i nuvarande version.

Efter samrådet modifierades planområdesgränsen och inkluderar nu hela inloppet till dammen.

Ingen bebyggelse kommer att tillkomma inom planområdet. Inte heller kommer ytor inom planområdet att hårdgöras. Dessutom kommer inflödet av vatten från Flatenbäcken inte att öka på grund av åtgärderna i planförslaget. Inte heller minskas nuvarande flödeskapacitet på grund av åtgärderna i planförslaget. Den kommer snarare att öka då vattnet från Flatenbäcken kommer att ha två vägar att rinna igenom vid högflöden, genom inloppet mot dammen och genom bäckens ursprungliga dragning.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan enligt Miljöbalkens 6 kap. 5 § togs fram i ett tidigt skede i planarbetet. I den underströk kommunen att ändringar av bedömningen kan

komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna skulle ses som preliminära. De provtagningar som genomförts i området har inte visat på att det skulle föreligga risk att åtgärderna i planförslaget påverkar vattenkvaliteten i Uttran eller omkringliggande naturmark negativt. Tvärtom ser kommunen och medverkande konsulter att planförslaget skulle förbättra dessa parametrar. Undersökning av miljöpåverkan har reviderats av kommunen efter samrådet och samma bedömning görs som tidigare. Det vill säga att en miljökonsekvensbeskrivning inte krävs för berörd detaljplan.

Den miljötekniska markundersökningen har kompletterats med provtagning av dioxiner och PFAS. Undersökningen visade inga indikationer eller övriga signifikanta faktorer som tyder på risk avseende spridning av föroreningsämnen till recipienten som skulle innebära fara för människor, djur eller natur i samband med anläggandet av dammen. Tvärtom bedöms åtgärderna i planförslaget kunna rena vattnet som når Uttran via Flatenbäcken. För en mer utförlig redogörelse om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings-spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings-spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi. Detta har uppdaterats med en tydligare beskrivning i planbeskrivningen.

Planbeskrivningen har uppdaterats med en mer utförlig beskrivning av förorenings-situation och historik om miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet som kan ha gett upphov till förorenings-ämnen i marken. Planbeskrivningen har även uppdaterats med rekommendationer om hantering av markens svaga bärighet under anläggandet av dammen.

Detaljplanen syftar, förutom att kompensera avvattnad sumpskog i Södra hallsta, även till att rena Uttran, vilket är av allmänt intresse för invånarna i Salems kommun därav den ekonomiska fördelningen mellan VA-kollektivet och projektet Södra Hallsta. Kommunstyrelsens tekniska utskott beslutade den 19 maj 2021 att godkänna den fördelningen.

10. Uttrands vattenvårdsgrupp

Synpunkter

Sjön Uttran, har förutom sitt estetiska och stora rekreativvärde, utpekats i två oberoende rapporter som en tänkbar sjö i länet att bli en råvattenreserv. Pågående och alltmer ökande klimatförändringar eller en olycka i dricksvattentäkten Mälaren kan innebära dricksvattenbrist för 25 kommuner.

Målet för vår verksamhet i Uttrands Vattenvårdsgrupp är att restaurera sjön och förbättra vattenkvaliteten att nå så god kemisk och ekologisk status som möjligt, för att för att minska sårbarheten.

UVVG gläds därför åt planer att förbättra dagvattenhanteringen i Salems kommun för att minska belastningarna av föroreningar till sjön Uttran, samt möjligheterna att på sikt att uppnå en förbättrad vattenkvalitet. Det är även positivt att kommunen avser att strandskyddet kommer att återinföras.

Vidare:

I konsultföretaget Yoldias väldokumenterade rapport 2020 (pdf sida 36) uppvisar Flatenån mycket höga värden av Escherichia coli, d.v.s. tarmbakterier. Detta kan tyda på läckande avlopp uppströms eller gödsling från Tunadals koloniodlingar intill Flatenån. Ån och sjön Flaten måste därför kontrolleras och åtgärdas.

Vid liknande våtmarksanläggningar har man utrett myggors spridning. Till exempel, om vattenspegeln i dammen blir stillastående för länge gynnas myggor vilket kan hämma attraktionen och tillgängligheten till området.

Översilningsområdet bör göras så stort så möjligt innan det renade vattnet når sjön.

Området antas göras tillgängligt även för handikappade, barnvagnar och äldre. Vägar ska grusas, inte hårdgöras eftersom grusning underlättar infiltration av dagvatten.

Då den naturliga våtmarken i Hallsta alltid haft sin viktiga funktion för dagvattenavrinning i området utan bebyggelse, kan icke ersättas med våtmark på helt annan plats med en utökad tillrinning vid Garnudden.

UVVG föreslår att om Garnuddens tänkta våtmark kan genomföras, ska ses som en förbättrande och kompletterande våtmark till den befintliga våtmarken i Södra Hallsta, som skall behållas oexploaterad.

Emellertid, det har nyligen kommit till Vattengruppens kännedom att området vid Bintebovägen där den nya dagvattenanläggningen är tänkt att placeras, har tidigare använts som avstjälningsplats för kommunens avfall. Även privatpersoner har använt sig av denna tipp. Därför ifrågasätter vi lämpligheten att etablera ett nytt avrinningssystem för dagvatten just i detta rimligtvis kontaminerade område.

Innan man går vidare med rubricerad detaljplan för våtmarken anser UVVG att försiktighetsprincipen ska tillämpas eller förordar att en fördjupad provtagning av förväntade miljögifter, exempelvis tungmetaller, PCB och andra organiska hallogenföreningar, måste utföras.

Kommunens kommentar: Kommunen noterar synpunkt om tarmbakterier. Planförslaget har inte ändrats med hänsyn till synpunkten om myggors eventuella spridning i området. En avhandling från Uppsala universitet 2008 undersökte förekomsten av mygg i anslutning till våtmarker. Undersökningen visade på lägre mängder mygg i anslutning till öppna dammar med permanent vattenyta eftersom de behöver temporärt översvämmade miljöer för att lägga ägg. Undersökningen genomfördes på ett våtmarksområde om 4 ha. Ett antagande baserat på

avhandlingen är att myggproduktionen vid dammen förväntas bli lägre än den i översilningsytan.

Resultat från screening-analys, som genomfördes inför samrådet, där fler parametrar analyserar visar att halterna underskrider laboratoriets rapporteringsgränser för PCB och halogenföreningar. Halterna av tungmetaller i jordmaterialet på upplagsytan och ytan där dammen är tänkt att anläggas är generellt låga. Samtliga metallhalter underskrider aktuella riktvärden (Mindre än känslig markanvändning).

Efter samrådet kompletterades den miljötekniska markundersökningen med provtagning av dioxiner och PFAS. Undersökningen visade inga indikationer eller övriga signifikanta faktorer som tyder på risk avseende spridning av föroreningsämnen till recipienten som skulle innebära fara för människor, djur eller natur i samband med anläggandet av dammen. Tvärtom bedöms åtgärderna i planförslaget kunna rena vattnet som når Uttran via Flatenbäcken. För en mer utförlig redogörelse om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings-spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings-spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi. Detta har uppdaterats med en tydligare beskrivning i planbeskrivningen.

Planbeskrivningen har uppdaterats med en mer utförlig beskrivning av föroreningssituation och historik om miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet som kan ha gett upphov till föroreningsämnen i marken.

11. Klimatklubben Salem

Syftet med den nya detaljplanen beskrivs av kommunen så här:

”Detaljplanen syftar till att möjliggöra för anläggandet av en dagvattendamm och våtmark som kommer innebära att Flatenbäckens vatten genomgår en renande process innan det rinner vidare ut i sjön Uttran.”

Men bakgrunden till anläggningen finns i Södra Hallsta, där en våtmark försvinner i och med den tänkta exploateringen. För att kompensera för den förlusten anläggs en dagvattendamm i Västra Granudden. Våtmarken finns redan, vilket är ett problem i sig, man kan ju inte anlägga något som redan finns, man kan möjligen utveckla det befintliga.

En slutsats att man kan dra utifrån det ovan beskrivna är att det är positivt att utveckla våtmarken i Västra Garnudden, men att det inte rimligtvis duger som kompensation för förlusten av våtmarken i Södra Hallsta. Detta önskar vi se diskuteras ytterligare och vi ber om redogörelser för hur våtmarken i Södra Hallsta ska 'ersättas' med ny våtmark.

Våtmarker kan uppfattas handla enbart om miljö, biodiversitet och dylikt. Men bevarande av våtmark rankas som bland de viktigaste åtgärderna för att reducera vår klimatpåverkan (de agerar som

kolsänkor och när de förstörs ger de ifrån sig koldioxid). De är dessutom avgörande för framgångsrik klimatanpassning. De har alltså dubbel nytta (om vi bara ser till klimat)! Detta känner förhoppningsvis kommunen redan till. Förutsatt att så är fallet bör ett starkare skydd utan större tveksamhet hos kommunen tillämpas för existerande våtmarker (ex. Södra Hallsta) och byggande anpassas utifrån ett sådant skydd, samt bör en förstärkning ske av existerande våtmark (Västra garnudden). Det senare är kommunen uppenbart på god väg med.

Kommunens kommentar: I den framtagna naturvärdesinventeringen delades planområdet området in i ett antal delområden baserat på deras karaktär och naturvärden. Tre av av dessa delområden klassas i naturvärdesinventeringen som försumpad triviallövsskog, blandsumpskog eller strandskog. Det finns även en mindre damm, som utgör ett eget delområde, i anslutning till ett delområde med frisk granskog. De delområdena där dammen och översilningsytan föreslås utgörs av triviallövskog. Inom planområdet finns tecken som tyder på att marken historiskt präglats av mer fuktiga förhållanden. Dammen och översilningsytan föreslås därför inte att anläggas på befintlig sumpskog. Därmed har planförslaget tagits fram i enlighet med Länsstyrelsens krav om kompensationsåtgärd i form av ny eller restaurerad våtmark.

Sumpskogen i Södra Hallsta visar spår av historiska vattensamlingar vilka idag till stor del är uttorkade. I Västra Garnudden planeras för en våtmark med mer bestående vattensamlingar där bland annat groddjur kan etableras sig. Sumpskogsområdet i Södra Hallsta som berörs av exploateringen är ca 1700 kvadratmeter stort. Våtmarken som restaureras i Västra Garnudden är drygt 1 ha stor och knyter an omkringliggande sumpmark till ett sammanhängande våtmarksområde och kommer att ge god miljönytta på längre sikt. Kommunen bedömer därmed att planförslaget är av stor nytta för miljön.

12. Tunadals koloniträdgårdsförening

Vi vill lämna följande synpunkter:

1. Koloniträdgårdsföreningen har inte blivit inbjudna till samråd angående omdragningen av Flatenån och den nya dagvattendammen i Västra Garnudden. Vi fick läsa detta i Salem informerar! Som direkt berörda finner vi detta mycket anmärkningsvärt, då förslagen om ny dragnings av Flatenån kommer att få stor påverkan på koloniområdet. Den demokratiska ordningen har blivit satt ur spel. Tunadals koloniträdgårdsförening har funnits sedan 1988 och många av medlemmarna har varit med sedan start. Det innebär många arbetstimmar som utförts för att få jorden och lotten i gott skick. En uppgrävning av lotterna kommer att få stora konsekvenser och kommer att kräva många timmars arbete igen, för att återställa marken. Enligt ansvarig tjänsteman har det inte gått att få reda på vem som är kontaktperson för koloniträdgårdsföreningen. Mycket märkligt, då vi varje år får en räkning på vattenförbrukning och på arbetet med att stänga av och sätta på vattnet. Vi har bara sommarvatten. Det finns dessutom personuppgifter i kommunens föreningsregister,

visserligen gamla, men fullt användbara.

2. Det finns två förslag på hur Flatenån ska ledas om. Alternativ A, som enligt ansvarig tjänsteman förordas, kommer att få stor påverkan på många av våra odlade lotter. Detta är också det dyraste alternativet.
3. Vårt förslag är alternativ B, där ån går idag. Vid behov kan vi upplåta den trekant som ligger i östra delen av koloniområdet. Där finns en större obrukad markyta. Där finns dock en vattenkran som man måste ta hänsyn till. Vi vill också i så fall få vårt staket flyttat för att hindra obehöriga att ta sig in på koloniområdet.
4. Som fritidsodlare är vi väl medvetna om den rådande klimatkrisen. Vi vet att hantering av dagvatten och våtmarker är essentiella för att hantera klimatgaser. Även den odling som vi håller på med lagrar in kol i marken och bidrar till minskade klimatgaser. Västra Garnudden har stora naturvärden enligt den utredning som gjorts. Vi vill påpeka att även ett koloniområde innehåller stora naturvärden och en stor biologisk mångfald. Förutom den mat vi producerar för att äta själva finns det gott om mat för både små och stora djur och insekter. Menar vi allvar med att värna vårt klimat och vår miljö, måste vi värna även den mångsidigt odlade jorden. Som medborgare och arrendatorer motsätter vi oss å det bestämdaste att man gräver för Flatenån över de odlade delarna av koloniområdet. Den obrukade marken ställer vi självklart till förfogande.

Kommunens kommentar: Kommunen har tagit med sig kolonilottföreningens synpunkter och skissat på en alternativ dragning av inloppet till den föreslagna dammen i Västra Garnudden. En konsekvensanalys har tagits fram och inmätningar har gjorts vilket har resulterat i ett förslag som innebär att Tunadals kolonilotter inte påverkas. I planförslaget är inloppet till den föreslagna dammen dragen genom den trekant som ligger i östra delen av koloniområdet som föreningen nämner i punkt 3 i sitt yttrande.

13. Privatperson 1

Min fru och jag har tänkt på den vackra skogen och det nya projektet. Det är spännande med detta vackra projekt, men vi är också oroade över att de tar bort några vackra träd nära vår gräns från vårt hem. Som vi lovade i vårt telefonsamtal kommer jag att skicka bilder till dig. Jag har just varit i skogen och 10 meter skulle räcka från vår gräns för att tallarna ska kunna stå kvar så att vi inte får insyn eftersom vårt hus är 3,5 meter högre och har stora fönster som ni vet.

Vi hoppas återigen att de inte planerar att ta bort dessa träd 10 meter från vår gräns och att vi får stöd från er också!

Det skulle också vara säkrare att använda ingången 10-15 meter före kurvan (som ofta används som tävlingsbana) och det skulle vara säkrare för människor.

Kommunens kommentar: Vissa träd föreslås att gallras i det fall schaktmassorna återanvänds för att göra plats för vallarna. En del av schaktmassorna föreslås att ställas mellan trädstammarna. En trädridå mot villaområdet föreslås behållas och stora träd behålls.

Synpunkt om entréens placering har bearbetats in i planförslaget.

14. Privatperson 2

Bra förslag överlag vore dock bra om man tänkte på att göra en bättre och säkrare gångväg om man kommer från Bergviks brygga och ska till Garnudden, vilket väldigt många gör idag. Bintebovägen känns idag som väldigt otrygg att gå längs, speciellt i den skymda kurvan där många bilar kör fort.

Kommunens kommentar: Synpunkten noteras.

15. Privatperson 3

Jag tycker planen ser bra ut och har en fråga. Skulle det vara möjligt att inom området bygga ett växthus? Jag (bland annat) ser framför mig ett växthus, lite fler kolonilotter utanför, som ett möjligt samlande projekt dit såväl skolbarn som andra kan gå, i vilket man från januari driver upp små plantor som sedan kan sättas ut på olika lämpliga platser i kommunen.

I samtal med sakkunniga har jag fått uppfattningen att det inte skulle inskränka möjligheterna att nå målen som gäller ökad vattenkvalitet. Målet med växthuset skulle vara att skapa en intressant plantmötes- och pedagogisk plats som ökar den nästan obefintliga nivån av självförsörjning av mat i kommunen.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden är det inte möjligt att bygga ett växthus. Marken består av skogsmark och/eller sumpskog och planen syftar till att använda skogsmarken för rening av dagvatten samt för tillgänglighetskapande åtgärder som ska gynna friluftslivet i området. Det är därför inte lämpligt att bygga växthus på den marken.

16. Privatperson 4

Om det ska göras om i detta område tycker jag att i samtidigt kan ordna med en cykelväg fram till möllebadet. En cykelväg som fungerar för pendlare cyklister.

Det behövs en bra cykelväg mellan Rönninge och Tumba för pendlare cyklister. Idag saknas det. Att cykla i ett motionsspår höst och vinter är inte optimalt då ljuset och underlaget är dåligt.

Kommunens kommentar: Det finns ingen på plan på att anlägga en cykelväg till Möllebadet i dagsläget. Kommunens har satsat på cykelväg norr om järnvägen. Synpunkt noteras.

17. Privatperson 5

Hej självklart ska vi ha utomhusbana. Salem skulle bli väldigt bra om ni byggde utomhusbanor [för padel] vid Uttran.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.

18. Privatperson 6

Jag har tidigare i våras varit i kontakt med Elisabeth Argus med en önskan om att få tillstånd från kommunen att bygga ett par utomhusbanor för padel vid Garnudden. Nu helt plötsligt såg jag av en slump att man kan komma in med förslag och synpunkter gällande detta friluftsområde och skickar härmed in mitt förslag igen.

Jag ser till att finansiera och driva dessa banor privat eller via Salems Padel Club om vi bara får möjlighet att hyra (arrendera marken) av kommunen.

Anläggandet av två utomhusbanor skulle inte behöva vara i konflikt med varken anläggning av dagvattendammen (våtmarken) eller gångbanor då placeringen av dessa banor kan göras på den "torra" ytan längs Bintebovägen.

Återkom gärna om ni vill ha en presentation eller möte för vidare diskussion.

Kommunens kommentar: Föreslagna padelbanor befinner sig utanför planområdet för Västra Garnudden och kan därför inte inkluderas i detaljplanen. Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.

19. Privatperson 7

Utomhuspadelbanor vore de allra bästa för Salems invånare. Vi har saknat utespel när Salems padel tvingade stänga utebanan.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.

20. Privatperson 8

Wilket trevligt förslag ni har lagt fram för västra Garnudden, blir jättebra tror jag! Jag och min familj skulle även önska padelbanor förslagsvis i anslutning till tennishallen.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.

21. Privatperson 9

Jag föreslår följande tillägg i detaljplanen:

att det anläggs två padelbanor i anslutning till friluftsområdet nere vid Uttran, dvs Västra Garnuddens naturreservat.

Detta skulle ge kommunens många utövare av den mycket populära sporten Padel en möjlighet att spela utomhus i närheten av både natur och kommunikationsmöjligheter, utan att behöva lämna kommunen.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.

22. Privatperson 10

Hej och tack för ett alldeles utmärkt förslag till renare vatten och mer friluftsliv till Salemsborna! I samband med att kommunen tillgängliggör området för allmänheten vore det ett bra tillfälle att även planera in ytor för utomhussporter/-lek såsom t.ex. basket, padel, klättervägg, boulebana, lekplats och beachvolleyboll. Vidare är det också ett bra tillfälle att planera för anläggande av en större brygga ut i Uttran från vilken kommunens medborgare kan bada i och solbada vid Uttran och sitta ner på bänk och njuta av utsikt och natur såväl vinter som sommar. Se bifogade bilder från Mönsterås kommun där en sådan brygga anlades för några år sedan i syfte att göra det enklare för kommuninvånarna att bada i Östersjön längs en sträcka där det är svårt att ta sig i vattnet. I anslutning till nämnda brygga har Mönsterås kommun anlagt en beachvolleyplan, boulebana och ett enklare utomhusgym.

Områdets centrala läge lämpar sig väl för ovan beskriva utökning då det är ett område där närboende inte störs samtidigt som det är nära för både Rönninge- och Salemsbor att ta sig dit utan behov av bil eller kollektiva färdmedel.

Kommunens kommentar: Att bereda för större ytor för aktiviteter vid Uttrands strand skulle missgynna planområdets reningseffekt då våtmark tas i anspråk. Kommunen vill bevara skogen och våtmarken inom planområdet och bedömer därför det som olämpligt med ytor för utomhussporter.

23. Privatperson 11

Med tanke på hur populärt det är med padel så vore det kanske en god idé att planera in padelbanor? Typ minst en singelbana och en dubbelbana? Just nu är det för dyrt för ungdomarna.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.

24. Privatperson 12

Då vi i Salem saknar utomhusplaner för padel

Vore detta ett perfekt läge att anlägga ett par banor, gärna i anslutning till vattnet.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.

25. Privatperson 13

Hej, jag tycker det vore lämpligt att bereda mark för en privat aktör att bedriva padelverksamhet i det aktuella området.

-Efterfrågan är stor på padel i kommunen. Finns bara 2 inomhusbanor.

-Finns en aktiv lokal padelförening som kunde ha en central roll i driften.

-Möjlighet för kommunen att villkora attraktiv uthyrning av mark mot att en privat aktör ger subventionerade priser mot ungdomar.

-Några utomhus padelbanor skulle passa perfekt in i friluftsområdet.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och inte är i linje med detaljplanens syfte.

26. Privatperson 14

Jag har bott i Rönninge i hela mitt liv / från 1953 / och min fråga och synpunkt är, är det lämpligt att utföra dammbygget på det sätt ni föreslagit.

Jag vet att det funnits ett reningsverk / upphörde slutet av 60-talet början av 70- talet / på området där ni planerar dammbygget och att det även tillverkats gödningsmedel i grannfastigheten.

Det framgår att prover tagits i området och att det finns höga halter av vissa farliga ämnen, som kan riskera att förorena sjön Uttran under lång tid, man tror att de höga halterna av ämnena tillkommit av andra skäl än från ett reningsverk som man inte verkar ha någon aning om att det funnits på området.

Det är skrämmande att det inte verkar finnas underlag för markområden i kommunen, att man inte vet vad olika markområden använts till. Har ni inget sökbart arkiv för det?

Vi ska väl ta hand om våra sjöar i Rönninge.....i tid.....

Kommunens kommentar: Den första provtagningen visade på generellt låga föroreningshalter av både organiska och oorganiska föroreningar. Detta gäller jordmaterialet från både upplagsytan och området för den planerade dagvattendammen. Halterna av såväl metaller som organiska föroreningar var generellt låga och risken för spridning för majoriteten av analyserade grundämnen var mycket liten

Efter samrådet gav kommunen Atrax Energi & Miljö i uppdrag att genomföra ytterligare provtagningar i området. Provtagningarna gjordes i syfte att komplettera tidigare provtagningar avseende föroreningar som kan ha uppstått av tidigare miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet. Det togs även sedimentprover i Uttran för att i framtiden ha ett referensvärde att jämföra situationen före och efter anläggningen av dammen. Baserat på de provtagningsresultaten från den kompletterande undersökningen konstaterades föroreningsspridning som låg. Det finns inga indikationer eller övriga signifikanta faktorer som tyder på risk avseende spridning av föroreningsämnen till recipienten som skulle innebära fara för människor, djur eller natur i samband med anläggandet av dammen. Tvärtom bedöms åtgärderna i planförslaget kunna rena vattnet som når Uttran via Flatenbäcken. För en mer utförlig redogörelse om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi.

27. Privatperson 15

Jag har läst rapporterna som ni fick från Yoldia och förvånad att det saknas där ett billigt sätt att ta bort fosfor från sjöar genom tillsats av polyaluminiumklorid. Detta tex gjordes för att drastiskt förbättra vattenkvalitet i Brunnsviken i Stockholm.

Fördelen med det här metoden att man kan snabbt åtgärda problemet med fosfor som redan finns i sjöar, för att dammar bara tar hand om fosfortillförseln

Tycker att åtminstone en pilotprojekt med tillsats av polyaluminiumklorid borde testas för Flaten till kostnad som är bråkdel av hela dammprojektet.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden behöver Flatenbäckens fosfortillförsel till Uttran hanteras. Detta görs då via rening som föreslås i planförslaget. Synpunkt om hantering av befintliga fosformängder noteras.

28. Privatperson 16

Vi bor nära området och blev väldigt glada över att se förslaget om västra Garnudden.

En tanke som slog oss angående entrén från Bintebovägen är att denna plats idag saknar trottoar. Om det är tänkt att bli ett område som många människor ska ströva till bör entrén gå att komma till via en trottoar. Såg inget om det i förslaget.

Kommunens kommentar: Synpunkt noteras.

29. Privatperson 17

Efter att ha läst samrådshandlingarna för detaljplanen vilken jag finner positivt intressant för att förbättra vattenkvaliteten i sjöarna, vill jag här informera om en viktig detalj som inte nämns i handlingarna:

Har fått vetskap från äldre rönningebor, om att på nämnda projektyta har det funnits ett vattenreningsverk från ca 1920 - 1969.

Detta föranleder mig att be MSB att undersöka verkets efterlämnade markförhållanden med hänsyn till förutsättningar för etablerande av dagvattendamm och våtmark. I kommunens arkiv bör finnas beskrivningar om vattenreningsverkets dåtida reningsfunktioner.

"I flertalet provtagningspunkter från framförallt ytan för dagvattendammen påvisas halter av bly, kadmium, kvicksilver, koppar och PAH-H som överskrider haltnivåerna för MRR och delvis riktvärdena för KM".

"Figur 14. Handgrävning vid undersökning av markmiljö på de mer svåråtkomliga platserna".

Fråga: Ligger ovannämnda halterna nära markytan och kan avlägsnas ganska lätt?
Eller ligger dessa ämnen djupare i sedimenten?
Bundna eller "lösliga" i sedimentet?

"Schaktmassor är en stor fråga som behöver stämmas av med uppdragsgivare. Grävning är generellt ett ingrepp som bör ställas mot den långsiktiga miljönyttan. Djup och storlek påverkar schaktmängd och därmed kostnad. Förslaget bedöms vara en rimlig kompromiss. Budget och vattenverksamhetsbeslut kan medföra att förändringar måste göras".

Fråga: Om man hamnar att hantera dammens jordmassor mera på djupet med uppschaktning av t.ex. dammvallar, enligt beskrivningen. Hur kan man hantera detta så

att möjligaste minsta skada uppstår?

Ämnar man att göra som i Herrängsdammen; dvs kemiskt binda skadliga ämnen tills de inte faller och därefter deponeras och förvaras som ett "naturligt sediment" (?) (!). Om, det visar sig att placeringen av dammen inte kan fungera så måste MSB hitta ett nytt ställe för denna.

Kommunens kommentar: De ovannämnda ämnena som påvisats i ytan för dammen har påträffats genom handgrävning. De har grävts till ca 0,4 meters djup. För att få fram bra underlag om hantering av dessa ämnen och tillhörande massor kommer en mer utförlig undersökning med fler provtagningspunkter att göras innan anläggandet av dammen kan påbörjas. Undersökningen kommer att fastställa hur massorna kan hanteras utan att skada på omgivning uppstår.

30. Privatperson 18

En fantastiskt idé att satsa på utomhuspadelbanor i vår kommun. En mycket bra möjlighet för barn, ungdomar och vuxna ha möjligheten att idrotta.

Jag och vår familj röstar definitivt ja till detta förslag.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och inte är i linje med detaljplanens syfte.

31. Privatperson 19

Vore bra att få några padelbanor utomhus. Bra för folkhälsan.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och inte är i linje med detaljplanens syfte.

32. Privatperson 20

Jag springer förbi Garnuddens naturområde flera ggr i veckan och skulle gärna se att det byggs och görs i ordning där i någon form. Mitt förslag är att bygga Padelbanor (helst inomhus) eftersom det är en enorm efterfrågan just nu. Det kan även runt omkring planeras andra aktiviteter där såsom klättring, boule, multibana med konstgräs o sarg, hinderbana, basket mm.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och inte är i linje med detaljplanens syfte.

33. Privatperson 21

Det är ett strålande förslag på det stora hela med nya dammar, vattenrening och rekreationsområdet som ni planerar - jättefint! Dessutom tar kommunen tydliga och välkomna steg i rätt riktning inom hållbarhet vilket är både viktigt och avgörande för framtiden.

Det jag vill önska att ni tar med i projektet är två saker:

1. Bredda Garnuddsvägen från trevägskorsningen och förse den med gångbana den del som går mot korsningen vid Fiskauddsvägen. Det är redan idag risk för personskada då väldigt många går på vägen och den skarpa kurvan medför dålig sikt. Med nya planen kommer dessutom antalet besökare att öka vilket ställer krav på ökad säkerhet som följd.

2. Bygg en hundrastgård någonstans i området, kanske med fördel på ytan upp emot Garnuddsvägen. Då kan man undvika att hundarna måste gå in i befintliga spåret eller i nya våtmarken men ändå skapa en väldigt trevlig träffpunkt för hundägare. Givetvis kan den placeras på annan plats i området, jag tror att det skulle bli väldigt uppskattat och väl nyttjat.

Kommunens kommentar: Synpunkterna noteras.

34. Privatperson 22

Salems kommun ämnar bygga ett nytt bostadsområde i södra Hallsta. I detta bygge torrläggas ett våtmarksområde i södra Hallsta. Länsstyrelsen har ålagt Salems kommun att utföra s. k. ekologisk kompensation, dvs att anlägga ett annat våtmarksområde/dagvattendammar på en annan plats för att kompensera för den viktiga våtmark som enligt nuvarande planer kommer att förstöras. Södra Hallsta har även betydligt fler äldre skyddsvärda träd än västra Garnudden. Om södra Hallsta ska bebyggas är det betydligt bättre att planera för att ta hand om dagvattnet lokalt, dvs att bevara den befintliga våtmarken i så stor utsträckning som möjligt. I den mån hårdgjorda ytor kommer att finnas i södra Hallsta, så bör dessa absolut vara lätt genomsläppliga. I ett skogsområde och våtmarksområde som södra Hallsta finns dessutom betydande mängder markbundet kol (och i biomassan). I dessa klimatförändringens tider är det inte tillrådligt att frigöra detta kol som skulle avges som koldioxid och därmed bidra till klimatförändringar. Att förstöra våtmarksområden medför dessutom framtida översvämningsrisker. Det går inte att utgå från att de kompensatoriska åtgärderna kan balansera dessa effekter. Det är dessutom mycket bättre att använda naturens egna lösningar som redan finns på plats.

För västra Garnudden har kommunen gjort bedömningen att en strategisk miljöbedömning inte krävs för berörd detaljplan. **Denna bedömning är gjord på felaktiga grunder och behöver rivas upp.** En strategisk miljöbedömning behöver absolut göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver tas fram.

Skäl till detta:

Det är känt via både vittnesmål och via dokument i Länsstyrelsens arkiv att området i västra Garnudden tidigare har använts som tipp för schaktmassor och även allsköns sopor (inklusive gamla bilar, däck mm) och att dessa regelbundet förbrändes på platsen. vc Dioxiner är mycket giftiga för

människan och misstänks påverka immunförsvaret, utvecklingen av nervsystemet, reproduktionsförmågan, hormonsystemet samt orsaka cancer. Foster och spädbarn är extra känsliga för dioxiner. Dioxin bildas oavsiktligt vid viss typ av förbränning och sprids till miljön.

Atrax Energi och Miljö AB har på uppdrag utfört en miljöteknisk markundersökning med syftet att klarlägga föroreningsituationen i västra Garnudden. I den provtagning som har skett har ett antal miljöföroreningar mätts, dock obegripligt nog inte dioxin. Atrax kände inte till att det regelbundet har eldats sopor på platsen. De hade då (enligt personlig kommunikation) rekommenderat att dioxinhalterna bör analyseras.

Bland samrådshandlingarna finns dokumentet "Undersökning av miljöpåverkan enligt MB 6. kap. 5 §". Härefter finns frågan "Har området tidigare använts som tipp, uppfyllnadsplats, industrimark eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?"

Kommunen har svarat nej, vilket är uppseendeväckande eftersom det inte stämmer.

Det finns också en fråga om planens genomförande kan medföra ökade utsläpp av hälsofarliga ämnen. Även här svarar kommunen nej trots att halterna av dioxin inte har uppmätts.

Halterna av dioxin och även PFAS bör absolut analyseras innan man gör något på platsen. Annars kan vattenstatusen i Uttran kraftigt försämrats och kommunen riskerar även att dra på sig en miljöskandal om halterna av dioxin (och PFAS) är höga. Om man börjar att gräva och göra andra ingrepp på platsen finns det en risk att föroreningar mobiliseras/lakas ur.

Bland de miljöföroreningar som har analyserats så är det vissa värden (Cd, Hg, Pb, vissa PAH, vissa alifater) som ligger över riktvärden som MRR/KM/MKM. Kommunen bör göra en betydligt djupare analys om det då verkligen är tillrådligt att använda dessa schaktmassor som vallar. Miljöpåverkan kan inte uteslutas och kommunens svar på frågorna ovan blir än mer felaktiga.

Man kan också ställa sig undrande till anläggandet av en dagvattendamm och våtmark i ett område som redan i dagsläget utgör ett våtmarks/sumpskogsområde. Utvidgning av friluftsområdet i Garnudden behövs dessutom inte, eftersom området redan är stort (hela vägen till Möllebadet).

Det är som nämnts ovan betydligt bättre att planera för ett lokalt omhändertagande av dagvattnet i södra Hallsta, företrädesvis med hjälp av den våtmark som finns där. Kommunen har en chans att visa på högsta möjliga miljötank i södra Hallsta.

Kommunens kommentar: Dagvattnet i Södra Hallsta ska inte ledas till Västra garnudden utan ska omhändertas lokalt i enlighet med Salem kommuns dagvattenpolicy. Vattnet som ska ledas in till dammen kommer från Flatenbäcken som rinner mellan sjön Flaten och sjön Uttran.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan enligt Miljöbalkens 6 kap. 5 § togs fram i ett tidigt skede i planarbetet. I den underströk kommunen att ändringar av bedömningen kan komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna skulle ses som preliminära. De provtagningar som genomförts i området har inte visat på att det skulle föreligga risk att åtgärderna i planförslaget påverkar vattenkvaliteten i Uttran eller omkringliggande naturmark negativt. Tvärtom ser kommunen och medverkande konsulter att planförslaget skulle förbättra dessa parametrar. Undersökning av miljöpåverkan har reviderats

av kommunen efter samrådet och samma bedömning görs som tidigare. Det vill säga att en miljökonsekvensbeskrivning inte krävs för berörd detaljplan.

Den miljötekniska markundersökningen har kompletterats med provtagning av dioxiner och PFAS. Undersökningen visade inga indikationer eller övriga signifikanta faktorer som tyder på risk avseende spridning av föroreningsämnen till recipienten som skulle innebära fara för människor, djur eller natur i samband med anläggandet av dammen. Tvärtom bedöms åtgärderna i planförslaget kunna rena vattnet som når Uttran via Flatenbäcken. För en mer utförlig redogörelse om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings-spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings-spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi. Detta har uppdaterats med en tydligare beskrivning i planbeskrivningen.

I den framtagna naturvärdesinventeringen delades planområdet området in i ett antal delområden baserat på deras karaktär och naturvärden. Tre av dessa delområden klassas i naturvärdesinventeringen som försumpad trivallövskog, blandsumpskog eller strandskog. Det finns även en mindre damm, som utgör ett eget delområde, i anslutning till ett delområde med frisk granskog. De delområdena där dammen och översilningsytan föreslås utgörs av trivallövskog. Inom planområdet finns tecken som tyder på att marken historiskt präglats av mer fuktiga förhållanden. Dammen och översilningsytan föreslås därför inte att anläggas på befintlig sumpskog. Därmed har planförslaget tagits fram i enlighet med Länsstyrelsens krav om kompensationsåtgärd i form av ny eller restaurerad våtmark.

Sumpskogen i Södra Hallsta visar spår av historiska vattensamlingar vilka idag till stor del är uttorkade. I Västra Garnudden planeras för en våtmark med mer bestående vattensamlingar där bland annat groddjur kan etableras sig. Sumpskogsområdet i Södra Hallsta som berörs av exploateringen är ca 1700 kvadratmeter stort. Våtmarken som restaureras i Västra Garnudden är drygt 1 ha stor och knyter an omkringliggande sumpmark till ett sammanhängande våtmarksområde och kommer att ge god miljönytta på längre sikt. Kommunen bedömer därmed att planförslaget är av stor nytta för miljön.

35. Privatperson 23

Vill genom denna bilaga tydliggöra min stora oro och rädsla för de planerade förändringar och dess konsekvenser för sjön Uttran och vår tillgänglighet till denna. Har under hela mitt 64-åriga liv nyttjat och njutit av sjön såväl genom bad som fiske. De förändringar som planeras oroar mig och familjens kommande generationer ur såväl ett känslomässigt perspektiv som miljöperspektivet som uttrycks i nedanstående handling. *Se synpunkt 36 för fortsättning*

36. Privatpersoner 23-28

Inledning

Ägarna av Uttringe 1:187 har läst materialet avseende Detaljplan plan 80-81. Vi har tagit hjälp av och diskuterat med släkt och grannar på Fiskarudden samt ett antal experter inom berörda områden.

Vid ett antal tillfällen och möten har vi diskuterat fastigheten 1:187 med kommunen. Vi anser inte att de synpunkter vi framfört vid dessa möten har beaktats över huvud taget i kommunens förslag till detaljplan.

Vi noterar att för gällande detaljplaner för området som berör oss direkt, 80-01, 80-34 samt 80-29, har genomförandetiderna löpt ut.

Vi begär förtydligande avseende vad som avses i nu gällande översiktsplan där delar av det berörda området är reserverat för framtida idrottsanläggning. Hur hänger detta ihop med nu förelagda förslag till detaljplan?

Vi har i många avseenden svårt att följa kommunens logik och anser att detaljplanen nu ute på samråd har uppenbara brister och strider mot både gällande lag och kommunens egna uttalade mål och principer. Vi ser risk för att Uttran blir ytterligare förorenad, kanske på ett irreversibelt sätt och att värdefull gammal skog och sumpmark förstörs i onödan och i strid med gällande miljölagstiftning. Vi har förståelse för och stödjer kommunens ambition att öka antalet bostäder och rena den svårt förorenade sjön Uttran men tror att det också uttalade målet att minska miljöpåverkan måste utredas bättre och alternativa lösningar sökas inte bara för nu aktuella plansamråd men för kommunens fortsatta exploatering generellt.

Kommentarer på samrådshandlingar

Efter vår genomgång av Planbeskrivning - Samrådshandling och övriga dokument som kommunen presenterat samt de kommentarer vi fått från ansvarig handläggare har vi följande kommentarer.

1. Ägandefrågan

Kommunen planerar åtgärder som i stor utsträckning påverkar den mark vi äger. Denna mark har ägts av släkten sedan 1900. Mark, som fortfarande har ursprungsbeteckningen Uttringe 1:187 och som samägs av oss som gemensamt gått igenom kommunens förslag, kom inte till av en slump utan styckades av för att säkerställa access till sjön för de tomter som tidigare avstyckats och vi nu äger. Vi representerar 5e generationen ägare och sätter mycket stort värde på marken inte bara för tillgänglighet för oss till sjön utan också för den fristad en gammal orörd skog innebär för djur, fåglar och biotop.

Vi noterar att ingen analys gjorts av påverkan på vår fastighet men att påverkan enligt ansvarig handläggare ska vara "obetydlig". Enligt kommunens konsulter kommer dagvattenflödet öka från 251 liter per sekund till 608 liter per sekund vid ett 20 års regn med

klimatfaktor 1.25 vilket är en av de standardberäkningar som görs och presenteras i förslag till ny detaljplan för Södra Hallsta (Bjerkings konsultrapport, s. 28). I sammanfattningen av samma rapport på sidan 1 konstateras att " Syftet med Salems kommuns dagvattenpolicy är att verka för en bättre miljö, möjliggöra uppfyllnad av miljökvalitetsnormer (MKN), minska risken för översvämningar samt lyfta dagvattenfrågan i ett tidigt skede. Dagvattenavrinning samt föroreningshalter från ett markområde bör inte öka efter exploatering. Vattnet ska omhändertas via lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). För att inte öka flödet från utredningsområdet efter exploatering krävs en fördröjning av 435 m³ dag".

Vi begär att kommunen visar hur dagvattenavrinning och föroreningshalter inte ökar av exploateringen i Södra Hallsta, som har en direkt påverkan för Västra Garnudden som de aktuella samrådshandlingarna gäller.

Vi noterar vidare att den planerade dammen och de tillgänglighetsmodifieringar som kommunen planerar i sin helhet planeras på kommunens mark så frågan är varför vår mark innefattas av planförslaget?

Vi är positiva till, och villiga att samverka till åtgärder som kan förbättra vattenkvaliteten i Uttran men kommer inte att acceptera expropriering eller annan inskränkning i förfoganderätten av vår mark. Vi kommer således överklaga i alla instanser om kommunen trots detta driver igenom planen.

2. Vidgning av syftet

I planbeskrivningen-Samrådshandlingens sammanfattning beskriver kommunen hur den otillgängliga tätvuxna blandskogen i västra Garnudden ska tillgängliggöras och införlivas i det angränsade friluftsområdet. Skogen ska få en ny karaktär med spänger, nya entréer och stig. Är inte syftet och det som motiverar hela planförslaget att kompensera de negativa miljöeffekterna av det nya bostadsområdet Södra Hallsta? Att "ändra karaktär" i en viktig gammal sumpskog står i bjärt kontrast till det övergripande målet med lagstiftningen som framtvingat denna kompensationsåtgärd. Att förstöra mer skog och våtmark för att anlägga stig, spång och brygga är ännu svårare att förstå när man beaktar att hela Garnudden, 100 meter bort, redan är ett väldigt fint rekreationsområde.

3. Risk för spridning av gifter pga åtgärden

Med hänvisning till den historia av miljögiftig verksamhet på fastigheterna Uttringe 1:12 och 1:294 som utgör centrala delar av den mark som avses för kompensationsåtgärden i Västra Garnudden, finner vi det oacceptabelt att kommunen valt att inte genomföra en strategisk miljöbedömning av området och kräver att en sådan genomförs innan arbetet med planerna kan tas vidare.

En allvarlig brist med det befintliga underlaget till planerna med att förändra den befintliga våtmarken i Västra Garnudden, är att det döljer markens miljöfarliga historia och därmed behovet av att genomföra en strategisk miljöbedömning som krävs för att bedöma markens lämplighet för den planerade dagvattendammen. Det gäller dels ett av Salems kommuns "eget mindre reningsverk i Garnudden, med sjön Uttran som recipient, fram till anslutningen

till SYVAB:s stora nät som byggdes i början av 1970-talet”

(<https://kalderen.wordpress.com/2012/06/27/150-ar-med-kranvatten/>) som sittande kommunstyrelsens ordförande Lennars Kalderén kort beskriver i sin blogg och som flera Salemsbor också kan vittna om. Dels gäller det tippning och bränning i kommunens regi fram till 1990-talet.

Ett exempel på att Salems kommun även känner till markens historia av tippning och bränning framgår t.ex. i mötesprotokoll från Miljö- och hälsoskyddsnämnden av 1990-01-23 där följande konstaterande görs:

”Vid Bintebovägen i östra Rönninge finns en tipp som tillkom under 1960-talet. Verksamheten har länge varit i behov av reglering på grund av den olovliga tippning av avfall som förekommit inom området”.

Länsstyrelsen har också haft anmärkningar på kommunens hantering av området och ålagt Salems kommun ett förbud mot fortsatt tippning och bränning samt uppmanar till samråd med Länsstyrelsen enligt naturvårdslagen (Beslut 11.1942-1190-88; 0128-64-003 av 1989-01-16; erhållit från arkiv för Länsstyrelsens handlingar, augusti 2021).

Även Naturskyddsföreningen har framfört klagomål och krävt åtgärder från Salems kommun gällande den miljöfarliga tippningsverksamhet, inklusive tömning av slamvatten från dagvattenledningar, som kommunen bedrivit i det aktuella området (Brev från Naturskyddsföreningen i Botkyrka – Salem till Kommunstyrelsen i Salems kommun, 1989-01-20; erhållit från arkiv för Länsstyrelsens handlingar, augusti 2021). Samtliga dokument som här refereras finns tillgängliga om Salems kommun önskar ta del av dem (även om de borde finnas i kommunens eget arkiv). Flera privatpersoner som vuxit upp i Salems kommun har till oss även givit muntliga vittnesmål om miljöfarlig tippning och eldning på den aktuella platsen under 1980-talet, vilket kan stärkas med skriftlig dokumentation vid behov. Sammantaget motiverar platsens historia av miljöfarliga verksamheter att en strategisk miljöbedömning görs för att mer i detalj utreda möjliga miljökonsekvenser av de föreslagna planerna i Västra Garnudden.

Att Länsstyrelsen i yttrande från 2019-09-02 instämmer i Salems kommuns beslut om att inte genomföra en strategisk miljöbedömning ser vi som en olycklig konsekvens av att kommunen kommunicerat dokumentation till Länsstyrelsen där information om miljöfarlig verksamhet på området *uteslutits* (se t.ex. Undersökning av miljöpåverkan enligt MB 6 kap. 5 §; Dnr PEX/2019:17 av 2019-05-31 där Salems kommun själv ställer frågan *”Har området tidigare använts som tipp, uppfyllnadsplats, industrimark eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade?”* och svarar med *”Nej”*), samt att Länsstyrelsen inte heller har gått igenom sina egna arkiv från 1980- och 1990-talen gällande det aktuella området där miljöproblem i relation till Salems kommuns tippning och eldning på den aktuella marken diskuteras utförligt (se ovan beslut från 1989).

Ytterligare ett underlag med relevans för – och som motiverar ett beslut om – att genomföra en strategisk miljöbedömning är den miljötekniska markundersökning vid Garnudden som kommunen lät genomföra genom konsultfirman Atrax (Atrax Energi & Miljö, 2020-07-03;

uppdragsnummer 20:011), dock ett år efter att Salems kommun beslutat om att en strategisk miljöbedömning inte är motiverad, samt ett år efter att Länsstyrelsen inkommer med sitt yttrande om att den instämmer i kommunens beslut.

Undersökningen från 2020 visar bland annat "att föroreningshalter av bly, kadmium, kvicksilver, koppar och PAH-H förekommer i jordytan" samt att "Kommunen ska upprätta en anmälan om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd enligt 28 § förordningen (1998:899) och delges aktuell tillsynsmyndighet senast sex veckor innan schaktarbetena påbörjas. I anmälan anges hur massorna ska hanteras samt om de ska återanvändas" (Planbeskrivning samrådshandling Detaljplan för Uttringe 1:12 mfl [Västra Garnudden], Plan 80-81, Dnr: PEX/2019:17 2021-05-05, s. 15). En brist av betydelse i kommunens uppdragsbeskrivning till Atrax är samtidigt beskrivningen av den berörda markens historia:

"Den inom projektområdet undersökta upplagsytan anlades på 1960-talet i syfte att lagra Salems kommuns egna schaktmassor. Sedan 1960-talet har endast tippning av rena schaktmassor och snö varit tillåtet på upplagsytan" (Atrax, 2020-07-03, s. 1).

Skrivningen speglar en önskad praktik och historieskrivning och speglar inte den faktiska tippning och bränning som beskrivits ovan, vilka kommunen varit medveten om och fått påbud från Länsstyrelsen om att avsluta. Att provtagningen utförts under förespeglingen att marken inte använts som tipp föranleder oss att ifrågasätta de begränsningar som gjorts i provens analysomfattning, en uppfattning som delas av Naturvårdsverket (samtal Kristina Widenberg, Naturvårdsverket 2021-08-27).

Vi får vidare stöd för vår ståndpunkt om att en strategisk miljöbedömning bör göras i samtal med biolog [REDACTED], anställd vid Naturvårdsverket, som uttalar sig som boende i kommunen, som också ser det som uppseendeväckande att halter av dioxin och PFAS inte mätts eller analyserats i samband med markundersökningen 2020; givet tidigare tippning och eldning på platsen finns stor risk att dioxinhalterna är höga (samtal 2021-08-22). En strategisk miljöbedömning borde därmed innehålla nya mätningar av relevans, bland annat av dioxinhalter, och miljökonsekvenser analyseras utifrån en korrekt beskrivning av den aktuella marken och dess historia.

Både fynden av föroreningar och provens begränsade omfattning borde föranleda försiktighet. Kommunen har ett icke-försämringskrav vad gäller både ekologisk status och kemisk ytvattenstatus för den intilliggande sjön Uttran som i dagsläget är både övergödd och förorenad. Vi delar inte kommunens bedömning att bestämmelserna i 3, 4 och 5 kapitlen i Miljöbalken tillgodoses i detaljplanen och att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kapitlet i Miljöbalken iaktas.

5. Val av område

Under rubriken VAL AV OMRÅDE beskrivs parametrar som använts för att prioritera bland 4 potentiella kompensationsområden. I huvudkonsulten Ekologigruppens Fördjupningsrapport finns inget att läsa om viktning av de kriterier som använts. Vi ifrågasätter hur risk för frigörande av miljöfarliga ämnen har beaktats. Vidare undrar vi vilken viktning

Markägarförhållanden haft i bedömningen; ägarförhållanden för de alternativa områdena framgår ej.

För områdena Våtmark Lillsjön och Kärrskog Nytorp är det mycket oklart varför dessa inte utretts ytterligare. För båda områdena sägs att de redan utgörs av en sumpskog med naturvärden vilket även gäller det prioriterade området. Kommunen skriver visserligen på sidan 53 i planbeskrivning för södra Hallsta att ”*Som kompensation planerar kommunen att anlägga en ny våtmark i anslutning till Garnuddens naturreservat och sjön Uttran*”. Att påstå att det rör sig om ny våtmark är fel och direkt missvisande. Vattenrening vid de alternativa områdena, som nämns ovan, skulle dessutom medföra bättre vatten i både Flaten och Uttran vilket borde beaktats. En etablerad kunskap inom området för dagvattenrening, enligt expertis vi anlitat, är att ju närmare förorening som rening sker, desto bättre. Detta är som tidigare nämnts även en av punkterna i kommunens gällande dagvattenstrategi.

Utöver en noggrannare genomgång av andra kandidater till kompensationsområde tycker vi att kommunen borde bevara våtmarker vid exploatering så som Södra Hallsta och infartsparkeringen vid pendeltåget i mycket högre utsträckning. Vid de anlagda parkeringarna utmed Garnuddsvägen intill Rönninge Station, leds vattnet numer genom betongrör som gör att vattnet inte renas naturligt på sin väg till Uttran vilket var fallet tidigare. Även vattenflödet påverkas drastiskt av rören. Under sommaren 2021 har vi noterat ett stort antal döda fiskar vid betongrörens mynning vilket vi dokumenterat. Många bäckar små kan väl naturen kanske hantera men när det blir en stor å blir det tydligt giftigt.

Eftersom ny detaljplan för Uttringe 1:12 m.fl. är orsakad av den nya föreslagna detaljplanen för Södra Hallsta begär vi svar från kommunen avseende hur kommunens egna beslutade riktlinjer (dagvattenstrategi) för dagvattenhantering beaktats vid planering av Södra Hallsta, speciellt avseende de markerade punkterna nedan:

- *Ny bebyggelse ska planeras så att den inte tar skada eller orsakar skada vid en*
- *översvämning från minst ett 100-årsregn.*
- *Dagvattenavrinningen samt föroreningshalterna från ett markområde bör inte öka*
- *efter exploatering.*
- *Dagvatten ska i första hand omhändertas lokalt och renas inom egen fastighet så*
- *att belastningen på ledningsnät, angränsande fastigheter och recipienter minimeras.*
- *Hanteringen ska vara fokuserad på enkla och småskaliga lösningar, på såväl*
- *allmän mark som på kvartersmark.*
- *Dagvattensystemet ska vid nybyggnation dimensioneras enligt Svenskt Vattens*
- *senaste anvisningar, och utformas för att klara ett 20-årsregn med 20 minuters*
- *varaktighet utan översvämning.*
- *Hårdgörning av ytor ska i möjligaste mån undvikas för att minska hastig*
- *dagvattenavrinning.*
- *Då dagvattensystemet är fullt ska dagvattnet nå recipienten via ytavrinning.*
- *Dagvatten med höga halter av föroreningar bör alltid i första hand renas vid källan*
- *före utsläpp i recipient.*
- *Dagvattnet ska hanteras och framhåvas som en resurs i stadsbyggnaden. Det*

- *ska i första hand nyttjas på ett sätt som berikar miljön med avseende på exempelvis rekreation, biologisk mångfald, naturvärden.*

Vi noterar även att Länsstyrelsens krav på kompensationsåtgärd omfattar 1 hektar på en eller flera platser och ställer oss därför undrande till varför kommunen planerar 7 hektar på tidigare starkt förorenad mark som kommunen inte äger i sin helhet.

Kommunens kommentar: Sedan Salems översiktsplan togs fram har förutsättningarna i området förändrats på grund av planerad förtätning i Rönninge. Detta har lett till att kommunen behöver kompensera våtmark och bästa området för det ändamålet visade sig vara Västra Garnudden. Översiktsplanen föreslår idrottsanläggning på platsen och av den anledning tas denna detaljplan fram med ett utökat förfarande vilket bland annat innebär att kommunen behöver kungöra upprätta en samrådsredogörelse där inkomna yttranden från samrådet sammanställs och besvaras.

Dagvattnet i Södra Hallsta ska inte ledas till Västra garnudden utan ska omhändertas lokalt i enlighet med Salems kommuns dagvattenpolicy. Vattnet som ska ledas in till dammen kommer från Flatenbäcken som rinner mellan sjön Flaten och sjön Uttran.

Vad beträffar fastigheten Uttringe 1:187 har kommunen inför granskning bearbetat planförslaget så att en mindre del av den fastigheten föreslås ingå i planen, än vid samrådet, och regleras till kommunen. Det är viktigt att kommunen har rådighet över den mark som det renade vattnet ska transporteras genom innan det når Uttran. Resterande del av fastigheten ska inte ingå i planen. Detta förslag har kommunicerats med fastighetsägarna inför granskning

Kommunen har för avsikt att komma överens med fastighetsägarna till Uttringe 1:187 om fastighetsregleringen i enlighet med denna detaljplan.

Kommunen ser det inte som negativt för våtmarkområdets funktioner eller detaljplanens syften att anlägga stiga, spänger och bryggor. Dessa skapar förutsättningar för kulturella ekosystemtjänster som rekreation, naturpedagogik och hälsa på en bostadsnära naturmiljö som idag till största delen är mycket svårframkomlig.

Den första provtagningen visade på generellt låga föroreningshalter av både organiska och oorganiska föroreningar. Detta gäller jordmaterialet från både upplagsytan och området för den planerade dagvattendammen. Halterna av såväl metaller som organiska föroreningar var generellt låga och risken för spridning för majoriteten av analyserade grundämnen var mycket liten

Efter samrådet gav kommunen Atrax Energi & Miljö i uppdrag att genomföra en ytterligare undersökning i området. Undersökningen gjordes i syfte att komplettera tidigare provtagningar avseende föroreningar som kan ha uppstått av tidigare miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet. Det togs även sedimentprover i Uttran för att i framtiden ha ett referensvärde att jämföra situationen före och efter anläggningen av dammen. Baserat på de

provtagningsresultaten från den kompletterande undersökningen konstaterades förorenings-spridning som låg.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningpunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings-spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings-spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi.

Vid anläggning av våtmarken ska sedimenten i Flatenbäcken låtas ligga orörda för att minimera uppgrumling och vidare förorenings-spridning. Skyddsskärmar kommer även att användas som skyddsåtgärd för att begränsa risken för partikelbunden förorenings-spridning från anläggningsområdet nedströms.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan enligt Miljöbalkens 6 kap. 5 § togs fram i ett tidigt skede i planarbetet. I den underströk kommunen att ändringar av bedömningen kan komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna skulle ses som preliminära.

Då dylika skyddsåtgärder vidtas samt att grävning i Flatenbäckens sediment inte avses utföras finns inga övriga belägg för att anläggning av våtmarken skulle öka eventuell förorenings-spridningen till Uttran. De provtagningar som genomförts i området har inte visat på att det skulle föreligga risk att åtgärderna i planförslaget påverkar vattenkvaliteten i Uttran eller omkringliggande naturmark negativt. Tvärtom ser kommunen och medverkande konsulter att planförslaget skulle förbättra dessa parametrar och begränsa framtida förorenings-spridning samt förbättra Uttrans vattenkvalitet. Undersökning av miljöpåverkan har reviderats av kommunen efter samrådet och samma bedömning görs som tidigare. Det vill säga att en miljökonsekvensbeskrivning inte krävs för berörd detaljplan.

Planbeskrivningen har uppdaterats med en mer utförlig beskrivning av förorenings-situation och historik om miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet som kan ha gett upphov till föroreningsämnen i marken.

För mer information om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

Vad gäller val av område framgår det tydligt av framtagna utredningar och underlag hur urvalet har gjorts. Detta kan läsas bland annat i dokumenten "Förslag på reningsanläggningar" sid 8 och framåt samt "Kompensationsåtgärd för markavvattning" sid 7 och framåt. Dessa visar på att Västra Garnudden bedöms som det bästa alternativet för de planerade åtgärderna utifrån dessa parametrar:

- Lämplighet för åstadkommande av önskad kompensation
- Storlek (möjlighet att rymma åtgärder)
- Läge i landskapet
- Potential för höjning av biologisk mångfald

- Hydrologi
- Tillgänglighet
- Närhet till vatten
- Markägarförhållanden

I den framtagna naturvärdesinventeringen delades planområdet området in i ett antal delområden baserat på deras karaktär och naturvärden. Tre av dessa delområden klassas i naturvärdesinventeringen som försumpad triviallövsskog, blandsumpskog eller strandskog. Det finns även en mindre damm, som utgör ett eget delområde, i anslutning till ett delområde med frisk granskog. De delområdena där dammen och översilningsytan föreslås utgörs av triviallövskog. Inom planområdet finns tecken som tyder på att marken historiskt präglats av mer fuktiga förhållanden. Dammen och översilningsytan föreslås därför inte att anläggas på befintlig sumpskog. Därmed har planförslaget tagits fram i enlighet med Länsstyrelsens krav om kompensationsåtgärd i form av ny eller restaurerad våtmark som omfattar en yta in drygt 1 ha mark.

Sumpskogen i Södra Hallsta visar spår av historiska vattensamlingar vilka idag till stor del är uttorkade. I Västra Garnudden planeras för en våtmark med mer bestående vattensamlingar där bland annat groddjur kan etableras sig. Sumpskogsområdet i Södra Hallsta som berörs av exploateringen är ca 1700 kvadratmeter stort. Våtmarken som restaureras i Västra Garnudden är drygt 1 ha stor och knyter an omkringliggande sumpmark till ett sammanhängande våtmarksområde och kommer att ge god miljönytta på längre sikt. Kommunen bedömer därmed att planförslaget är av stor nytta för miljön.

37. Privatperson 29

Påverkan från det gamla reningsverket som tidigare låg på fastigheten Uttringe 1:12 i korsningen Garnuddsvägen Bintebovägen redovisas överhuvudtaget inte. Trots att denna verksamhet pågått under mycket lång tid fram till 1967 då reningsverket anslöts till Himmerfjärdsverket. En verksamhet som sannolikt haft en direkt negativ påverkan på det föreslagna området för fosfordammen och våtmarken. De redovisade mätvärdena av den förorenade marken som visar föroreningshalter av bly, kadmium, kvicksilver, koppar och PAH-H beror sannolikt till stor del på verksamheten i reningsverket, överbräddningar och därmed problematik med bundna näringsämnen mm. Om de anlidade underkonsulterna som genomfört provtagningar och mätningar haft denna kunskap hade provtagningen, mätningarna och redovisningarna med stor sannolikhet tagit hänsyn till detta och eventuellt gjorts på annat sätt och bör därför kompletteras.

På platsen för reningsverket (p. 1) har Salems kommun under lång tid haft en deponeringsplats med stor negativ påverkan på området för fosfordammen respektive våtmarken. Verksamheten vid deponeringsplatsen som bedrivits i Salems kommuns regi har sedan början av 1970-talet haft en rad miljöpåverkande problem. Först i och med den av Salems kommun Tekniska kontoret upprättade "Deponeringsplanen 1989.11.28", där det bl.a. fastslogs att förorenade massor får ej deponeras, så har ytterligare förorening delvis kunnat förhindras. I en av underlagsrapporterna - Atrax provtagning 2020-05-12 anges endast att på 1960-talet anlades en upplagsplats i syfte att lagra Salems kommuns egna schaktmassor - "rena schaktmassor och snö". Detta är en felaktig beskrivning och tar exempelvis

inte upp att Salems kommun vid ett stort antal tillfällen låtit bränna div. avfallsprodukter på deponeringsplatsen. Om de anlitate underkonsulterna som genomfört provtagningar och mätningar haft denna kunskap hade provtagningen, mätningarna och redovisningarna med stor sannolikhet tagit hänsyn till detta och eventuellt gjorts på annat sätt och bör därför kompletteras. Det är också anmärkningsvärt att av totalt redovisade sex stycken djupborrningprover så har fem tagits inom deponeringsplatsen som (strategiskt) lämnats utanför detaljplaneområdet. Det är sannolikt så att avrinningen från deponeringsplatsen och det gamla reningsverket snarare sedimenterats inom detaljplaneområdet.

I fastigheten Tunadal Garnuddsvägen 12, byggt 1905, som ligger i direkt anslutning till detaljplaneområdet och Uttringe 1:12, hade under början av 1900-talet tillverkning av desinfektions- och rengöringsmedlet Sterogen. Avrinning/avlopp från Tunadal har sannolikt delvis beroende av mycket låg höjdskillnad till sjön Uttran infiltrerats via Flatenån till området för den planerade fosfordammen respektive våtmarken. Hur har man tänkt sig att ta hänsyn till detta? Rensning av sediment eller låta ligga orört? I "Planbeskrivning - Samrådshandling" respektive i underlagsrapporterna, se exempelvis Ekologigruppens "Fördjupningsrapport: Våtmark och fosfordamm vid Garnudden" återfinns inga redovisningar eller resonemang kring Tunadalsproblematiken!

Den föreslagna åtgärden med fosfordamm respektive våtmark bör övervägas om den kan utföras på annat sätt, dvs alternativ åtgärd, som inte riskerar att röra upp befintligt sediment som i sin tur riskerar att periodvis försämra Uttrans vattenkvalitet - åtgärderna riskerar att inte uppfylla MB 5 kap 4§.

Salems kommuns bilaga "Undersökning av miljöpåverkan enl MB 6 Kap 5§ 2019-05-31 Detaljplan för Uttringe 1:12 mfl" redovisar att man gjort en sammafattande bedömning att en strategisk bedömning inte är nödvändig! Med anledning av det som jag här redovisat och då bilagan innehåller väsentliga brister/felaktigheter - se avsnitt "Miljöpåverkan från omgivningen - kan befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen ha negativ inverkan på projektet?" - anser jag den redovisade bedömningen är missvisande varför en strategisk bedömning bör redovisas - enl PBL 4 Kap 34§.

Den planerade åtgärden att använda Garnuddsområdet för att rena allt tillrinningsvatten till Flatenån är i sig bra och välkomnas men bör göras på ett för Uttran bättre sätt, som inte riskerar att periodvis försämra Uttrans vattenkvalitet

Kommunens kommentar: Konsulterna som kommunen tagit stöd av i detta projekt har gjorts medvetna om de verksamheter som pågått på platsen.

Efter samrådet gav kommunen Atrax Energi & Miljö i uppdrag att genomföra en ytterligare undersökning i området. Undersökningen gjordes i syfte att komplettera tidigare provtagningar avseende föroreningar som kan ha uppstått av tidigare miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet. Det togs även sedimentprover i Uttran för att i framtiden ha ett referensvärde att jämföra situationen före och efter anläggningen av dammen. Baserat på de provtagningsresultaten från den kompletterande undersökningen konstaterades förorenings spridning som låg.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings-spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings-spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi.

Vid anläggning av våtmarken ska sedimenten i Flatenbäcken låtas ligga orörda för att minimera uppgrumling och vidare förorenings-spridning. Skyddsskärmar kommer även att användas som skyddsåtgärd för att begränsa risken för partikelbunden förorenings-spridning från anläggningsområdet nedströms.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan enligt Miljöbalkens 6 kap. 5 § togs fram i ett tidigt skede i planarbetet. I den underströk kommunen att ändringar av bedömningen kan komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna skulle ses som preliminära.

Då dylika skyddsåtgärder vidtas samt att grävning i Flatenbäckens sediment inte avses utföras finns inga övriga belägg för att anläggning av våtmarken skulle öka eventuell förorenings-spridningen till Uttran. De provtagningar som genomförts i området har inte visat på att det skulle föreligga risk att åtgärderna i planförslaget påverkar vattenkvaliteten i Uttran eller omkringliggande naturmark negativt. Tvärtom ser kommunen och medverkande konsulter att planförslaget skulle förbättra dessa parametrar och begränsa framtida förorenings-spridning samt förbättra Uttrans vattenkvalitet. Undersökning av miljöpåverkan har reviderats av kommunen efter samrådet och samma bedömning görs som tidigare. Det vill säga att en miljökonsekvensbeskrivning inte krävs för berörd detaljplan.

Planbeskrivningen har uppdaterats med en mer utförlig beskrivning av förorenings-situation och historik om miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet som kan ha gett upphov till föroreningsämnen i marken.

För mer information om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

38. Privatperson 30

Jag anser att planförslaget inte ska antas.

De föreslagna anläggningarna i Västra Garnudden riskerar medföra att giftiga ämnen lakas ur och skadar vatten nedströms.

Fram till 1880-talet var Västra Garnudden ett rent naturområde och i stort sett oskadat av gifter från mänsklig verksamhet. I och med byggandet av västra stambanan, och sedan också från det framväxande samhället, har gifter hamnat i sumpskogen på Västra Garnudden. Exempel är kreosot, arsenik och växtbekämpningsmedel från järnvägen och avfall som dumpats av den framväxande

befolkningen. När flerfamiljshusen byggdes och wc blev vanligt leddes avloppsvattnet till reningsverket vid Garnudden som släppte ut det delvis renade avloppsvattnet i området fram till 1967. Slam från dagvattenledningar tömdes på området och kommunen eldade avfall som dumpats där fram till 1989. Därefter har jordmassor, ofta med osorterat byggavfall eller upprivna vägbeläggningar deponerats över ett allt större område.

Att anlägga en våtmark i Västra Garnudden är kostsamt och ingen kompensation för att en våtmark ska avvattnas i Södra Hallsta. Västra Garnudden är redan en våtmark med stora naturvärden och bör bevaras som sådan. Att bevara den är gratis.

Bebyggelse ska ske så att kompensatoriska anordningar inte behövs:

- Dagvatten ska omhändertas lokalt.
- Vid bostadsbyggande ska "kulturella ekosystemtjänster för rekreation och naturpedagogik" ordnas i "bostadsnära naturmiljö" - d v s i varje kvarter.
- Vägar ska byggas med diken där ytvattnet kan infiltreras och inte som idag, när asfalterade vägbanor fungerar som rännor som leder regnvattnet till dagvattenledningar.
- Alla hårdgjorda ytor skall göras genomsläppliga.

Kommunens kommentar:

Den första provtagningen visade på generellt låga föroreningshalter av både organiska och oorganiska föroreningar. Detta gäller jordmaterialet från både upplagsytan och området för den planerade dagvattendammen. Halterna av såväl metaller som organiska föroreningar var generellt låga och risken för spridning för majoriteten av analyserade grundämnen var mycket liten

Efter samrådet gav kommunen Atrax Energi & Miljö i uppdrag att genomföra ytterligare provtagningar i området. Provtagningarna gjordes i syfte att komplettera tidigare provtagningar avseende föroreningar som kan ha uppstått av tidigare miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet. Det togs även sedimentprover i Uttran för att i framtiden ha ett referensvärde att jämföra situationen före och efter anläggningen av dammen. Baserat på de provtagningsresultaten från den kompletterande undersökningen konstaterades förorenings spridning som låg. Det finns inga indikationer eller övriga signifikanta faktorer som tyder på risk avseende spridning av föroreningsämnen till recipienten som skulle innebära fara för människor, djur eller natur. Tvärtom bedöms åtgärderna i planförslaget kunna rena vattnet som når Uttran via Flatenbäcken. För mer information om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi.

Undersökningar har gjorts inom Västra Garnudden med provtagningar av jord och grundvatten och inga halter av arsenik finns som överskrider aktuella riktvärden. Det har inte funnits belägg att analysera kreosot och växtbekämpningsmedel i undersökningsområdet som utgörs av jungfrulig mark.

I den framtagna naturvärdesinventeringen delades planområdet området in i ett antal delområden baserat på deras karaktär och naturvärden. Tre av av dessa delområden klassas i naturvärdesinventeringen som försumpad triviallövskog, blandsumpskog eller strandskog. Det finns även en mindre damm, som utgör ett eget delområde, i anslutning till ett delområde med frisk granskog. De delområdena där dammen och översilningsytan föreslås utgörs av triviallövskog. Inom planområdet finns tecken som tyder på att marken historiskt präglats av mer fuktiga förhållanden. Dammen och översilningsytan föreslås därför inte att anläggas på befintlig sumpskog. Därmed har planförslaget tagits fram i enlighet med Länsstyrelsens krav om kompensationsåtgärd i form av ny eller restaurerad våtmark.

Sumpskogen i Södra Hallsta visar spår av historiska vattensamlingar vilka idag till stor del är uttorkade. I Västra Garnudden planeras för en våtmark med mer bestående vattensamlingar där bland annat groddjur kan etableras sig. Sumpskogsområdet i Södra Hallsta som berörs av exploateringen är ca 1700 kvadratmeter stort. Våtmarken som restaureras i Västra Garnudden är drygt 1 ha stor och knyter an omkringliggande sumpmark till ett sammanhängande våtmarksområde och kommer att ge god miljönytta på längre sikt. Kommunen bedömer därmed att planförslaget är av stor nytta för miljön.

I Salem kommuns dagvattenpolicy framgår det att dagvatten i första hand ska omhändertas lokalt och renas inom egen fastighet och att hanteringen ska vara fokuserad på enkla och småskaliga lösningar, på såväl allmän mark som på kvartersmark. Denna policy måste följars av kommunen i samband med upprättande av detaljplaner.

39. Privatperson 31

Min utgångspunkt är att området är värdefullt och mycket känsligt ur miljösynpunkt och jag är oroad att de föreslagna åtgärderna kan komma att skada det djur och naturliv som är så unikt för denna gamla skog och våtmark. Från min stuga ser jag varje dag hägern lyfta ur kärret ut över sjön, sjöfåglar och gäddor leka på våren, därtill små fiskesällskap och barn som badar vid bryggan mitt emot.

Oro för utlopp av dagvatten - Att använda Uttran såsom utlopp för dagvattendammarna just genom detta känsliga område är inte lämpligt främst med tanke på de rapporter vi fått om halter av tungmetaller i jordlagren som skall rivas upp för anläggningen. När dessa och de dioxiner som kan ha tillkommit pga tidigare hantering med reningsverk och skräppupplag frigörs, innebär det en väl känd och beforskad risk att påverka inte bara djur och natur utan även vuxna människors hälsa, spädbarn och de ännu oföddas utveckling. Hur kan detta garanteras inte hända?

Hur beaktas kommunens policy om lokalt omhändertagande av dagvatten -

Det är oroande och oväntat att höra hur dagvatten ska färdas så lång väg från källan, när all erfarenhet säger att det bör renas så nära källan som möjligt dvs i andra sidan av Rönninge - Södra Hallsta där det också vore möjligt. Hur beaktas kommunens policy om lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD i just detta fall?

Varför inte en strategisk miljökonsekvensanalys? - Jag undrar varför kommunen inte har valt att göra en fördjupad, oberoende, strategisk miljökonsekvensbedömning om påverkan på djurliv, vattenkvalitet och naturens biotop på denna plats?

Långsiktiga planer - Förutom miljöpåverkan önskar jag veta mera konkret om de långsiktiga planer kommunen har för området t ex om en idrottsanläggning? Vill säga att anläggningen t ex av utegymmet gjordes på ett mycket fint sätt som inte störde naturen runtomkring, trots den höga musiken på söndagsmorgnar... Vad behövs mera än promenadvägar, lilla Garnuddsbadet och gym i detta känsliga lilla område?

Tomter som berörs - Min slutliga synpunkt gäller mina granntomter, Uttringe 1:187, nu delat i släkten sedan sekelskiftet. Jag kan inte se hur dessa kulturvärda tomter och hus som sköts ömt och nyttjas utan överbebyggelse kan behöva tas i bruk till något som riskerar påverka hela miljön på Fiskarudden/Garnudden så starkt. Förslaget kan inte på allvar mena att det ska påverka ägandeförhållandena genom expropriering? Här måste en mycket fördjupad riskanalys presenteras som förklarar varför ett sådant förslag ens kan övervägas. Våra tomters tillgång till sjön är ett av de största värdena vi har på Fiskarudden och säkerligen en av anledningarna till att våra anfäder valde just fina denna plats en gång för länge sedan.

Med min farfar [REDACTED] i tanken, är det svårt att inte oroas över förslagets negativa påverkan på naturen och kanske allra mest på fågellivet, jag är säker på att det går att finna andra bättre lösningar.

Kommunens kommentar: Åtgärderna i planförslaget förväntas gynna den biologiska mångfalden, bidra med variation till området och skapa bättre förutsättningar för insekter, smådjur, groddjur och fåglar.

Den första provtagningen visade på generellt låga föroreningshalter av både organiska och oorganiska föroreningar. Detta gäller jordmaterialet från både upplagsytan och området för den planerade dagvattendammen. Halterna av såväl metaller som organiska föroreningar var generellt låga och risken för spridning för majoriteten av analyserade grundämnen var mycket liten

Efter samrådet gav kommunen Atrax Energi & Miljö i uppdrag att genomföra ytterligare provtagningar i området. Provtagningarna gjordes i syfte att komplettera tidigare provtagningar avseende föroreningar som kan ha uppstått av tidigare miljöfarlig verksamhet i anslutning till planområdet. Det togs även sedimentprover i Uttran för att i framtiden ha ett referensvärde att jämföra situationen före och efter anläggningen av dammen. Baserat på de provtagningsresultaten från den kompletterande undersökningen konstaterades förorenings spridning som låg. Det finns inga indikationer eller övriga signifikanta faktorer som

tyder på risk avseende spridning av föroreningsämnen till recipienten som skulle innebära fara för människor, djur eller natur i samband med anläggandet av dammen. Tvärtom bedöms åtgärderna i planförslaget kunna rena vattnet som når Uttran via Flatenbäcken. För mer information om provtagningarna se planbeskrivningen eller den miljötekniska undersökningsrapporten.

En ytterligare provtagning med tätare provtagningspunkter kommer att genomföras innan grävning av dammen sker. Detta för att säkerställa att massorna kan återanvändas inom planområdet utan att det skulle orsaka förorenings-spridning. Skulle det visa sig vara fallet att risk för förorenings-spridning föreligger kommer massorna att transporteras till deponi.

Dagvattnet i Södra Hallsta ska inte ledas till Västra Garnudden utan ska omhändertas lokalt i enlighet med Salem kommuns dagvattenpolicy. Vattnet som ska ledas in till dammen kommer från Flatenbäcken som rinner mellan sjön Flaten och sjön Uttran.

Inom Västra Garnudden har kommunen för närvarande inga andra planer än de som framgår av planförslaget.

Detaljplanen föreslår inte att ta något hus i bruk. Vad beträffar fastigheten Uttringe 1:187 har kommunen inför granskning bearbetat planförslaget så att en mindre del av den fastigheten föreslås ingå i planen, än vid samrådet, och regleras till kommunen. Det är viktigt att kommunen har rådighet över den mark som det renade vattnet ska transporteras genom innan det når Uttran. Resterande del av fastigheten ska inte ingå i planen. Detta förslag har stämts av med fastighetsägarna inför granskning.

Kommunen har för avsikt att komma överens med fastighetsägarna till Uttringe 1:187 om fastighetsregleringen i enlighet med denna detaljplan.

40. Privatperson 32

Tycker att det ska byggas upp padelbanor utomhus [Västra Garnudden] nu när den vid Salem Padel stängdes ner! Viktigt med padel ute på sommaren.

Kommunens kommentar: Inom planområdet för Västra Garnudden kommer det inte finnas möjlighet att bygga padelbanor då detta skulle ta våtmark eller naturmark i anspråk och är inte i linje med detaljplanens syfte.